

Briselē, 2025. gada 10. septembrī
(OR. en)

12389/25

Starpiestāžu lieta:
2025/0084(COD)

CODEC 1189
COH 166
SOC 589
ENER 422
ENV 792
CADREFIN 159
PE 52

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2025. gada 8.–11. septembris)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo dosjē pirmajā lasījumā.

Eiropas Parlamenta 2025. gada 7. maija plenārsēdē apstiprināja Reģionālās attīstības komitejas (REGI) pieprasījumu rīkoties saskaņā ar 170. pantu (steidzamības procedūra).

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

Šajā sakarā Reģionālās attīstības komitejas (REGI) priekšsēdētājs *Dragoș BENEĂ* (S&D, RO) REGI vārdā iesniedza kompromisa grozījumu (grozījumi Nr. 77 un 78) minētajā regulas priekšlikumā, par kuru viņš bija sagatavojis ziņojuma projektu. Par šo grozījumu bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā. Turklāt Kreiso grupa iesniedza divus grozījumus (grozījumi Nr. 79 un 80), *Verts/ALE* grupa iesniedza septiņus grozījumus (grozījums Nr. 81 un grozījumi Nr. 83–88) un grupa “Renew Europe” iesniedza trīs grozījumus (grozījumi Nr. 82, 89 un 90).

II. BALSĒJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2025. gada 10. septembrī tika pieņemts kompromisa grozījums (grozījumi Nr. 77 un 78) minētajā regulas priekšlikumā. Citi grozījumi netika pieņemti. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

P10_TA(2025)0177

ERAF, Kohēzijas fonda un Taisnīgas pārkārtošanās fonda grozīšana attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā

Reģionālās attīstības komiteja

PE774.518

Eiropas Parlamenta 2025. gada 10. septembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 (COM(2025)0123 – C10-0063/2025 – 2025/0084(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2025)0123),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 175., 177., 178. un 322. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija Parlamentam iesniedza priekšlikumu (C10-0063/2025),
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Budžeta komitejas budžeta izvērtējumu,
- ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2025. gada 29. aprīļa atzinumu¹,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2025. gada 15. maija atzinumu²,
- ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 75. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2025. gada 23. jūlija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
- ņemot vērā Reglamenta 60. un 58. pantu,
- ņemot vērā Drošības un aizsardzības komitejas atzinumu,

¹ OV C, C/2025/3197, 2.7.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj>.

² OV C, C/2025/3474, 16.7.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj>.

- ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas un Transporta un tūrisma komitejas vēstules,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A10-0129/2025),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. pieņem zināšanai paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai un kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā*;
 3. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 4. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2025. gada 10. septembrī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2025/..., ar ko ar ko groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 175., 177., 178. un 322. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

¹ OV C , C/2025/3197, 2.7.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj>.

² OV C , C/2025/3474, 16.7.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj>.

³ Eiropas Parlamenta 2025. gada 10. septembra nostāja.

tā kā:

- (1) Pēdējos gados ģeopolitisko dinamiku raksturo dziļa nenoteiktība, kuras dēļ ir fundamentāli no jauna jāizvērtē Savienības stratēģiskā autonomija **un** noturība un **demokrātisko principu un tiesiskuma aizsardzība** līdztekus izaicinājumiem, kas izriet no zaļās, sociālās un tehnoloģiskās pārkārtošanās. Minētās vienlaicīgās pārkārtošanās liecina, ka ir steidzami jānovērš inovācijas plaša, jāpaātrina dekarbonizācijas centieni, jāstiprina ekonomikas konkurētspēja un jāsamazina ārējā atkarība, dažādojot piegādes ķēdes, paplašinot iekšzemē saražoto zaļo enerģiju un investējot kritiski svarīgās nozarēs.
- (2) Kohēzijas politika kā Savienības galvenais investīciju instruments daudzgadu finanšu shēmā **■** virza mērķtiecīgas investīcijas, kas veicina ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, **kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punktā un Līguma par Eiropas Savienības darbību 174. pantā**, vienlaikus risinot jaunās problēmas. **Turklāt vidusposma pārskatīšanā tiks ievērots partnerības princips un daudzlīmeņu pārvaldības princips, lai aizsargātu efektīvu, reģionālu un uz iedzīvotājiem vērstu kohēzijas politikas īstenošanu. Tāpēc jebkāda pārdale vidusposma pārskatīšanā būtu jāveic saskaņā ar Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz partnerību⁴.**

⁴ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 240/2014 (2014. gada 7. janvāris) par Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz partnerību saistībā ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (OV L 74, 14.3.2014., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/240/oj).

- (3) Kohēzijas politikas programmu tiesiskais regulējums paredz 2025. gadā veikt vidusposma pārskatīšanu, kas sniedz savlaicīgu un unikālu iespēju pārorientēt programmas uz jaunu problēmu un iespēju risināšanu, paātrināt īstenošanu un palielināt to efektivitāti, lai reaģētu gan uz vecajām, gan jaunajām Savienības prioritātēm, *neskarot ne citus Savienības tiesību aktus, ne nākamo daudzgadu finanšu shēmu.*
- (4) *Nemot vērā to, cik svarīgi ir horizontālie veicinošie nosacījumi, kas piemērojami visiem konkrētajiem mērķiem, un kritēriji, kas vajadzīgi to izpildes novērtēšanai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060⁵ 15. panta 1. punkta otrās daļas un III pielikuma nozīmē, lai efektīvi un lietderīgi izmantotu kopējo Savienības atbalstu, ko piešķir no minētajiem Savienības fondiem, un vajadzību nodrošināt minēto Savienības fondu praktisko ietekmi, uz summām, kas pārsniedz minētās regulas 86. panta 1. punkta otrajā daļā minēto elastīguma summu un atbilst konkrētajiem mērķiem, par kuriem Komisija, pamatojoties uz minēto horizontālo veicinošo nosacījumu piemērošanu, ir sniegusi negatīvu novērtējumu, nebūtu jāattiecina programmas grozījums vai pārvietojums, kas balstās uz šajā regulā izklāstītajos grozošajos noteikumos paredzētajām jaunajām prioritātēm un elastīgumu.*

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

Šāds samērīgs pasākums ir stimulē, kas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka dalībvalstu tiesību akti un prakse arī turpmāk atbilst horizontālajiem veicinošajiem nosacījumiem un ka Savienības fondu segtie izdevumi atbilst Savienības izvirzītajiem mērķiem. Ņemot vērā to, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2020/2092⁶ piemēro horizontāli, tā pati prasība būtu jāpiemēro summām, kuras atbilst saistībām, kas apturētas, pieņemot pasākumus, kuru pamatā ir minētā regula. Uz summām Regulas (ES) 2021/1060 86. panta 1. punkta otrajā daļā minētās elastīguma summas robežās, kas atbilst konkrētajiem mērķiem, par kuriem Komisija, pamatojoties uz horizontālo veicinošo nosacījumu piemērošanu, ir sniegusi negatīvu novērtējumu, var attiecināt programmas grozījumu vai pārvietojumu, pamatojoties uz jaunām prioritātēm, ar noteikumu, ka šādas jaunās prioritātes atbilst mērķiem, ko tiecas sasniegt horizontālie veicinošie nosacījumi .

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

- (5) Savā 2025. gada 29. janvāra paziņojumā “ES Konkurētspējas kompass” un 2025. gada 26. februāra paziņojumā “Tīras rūpniecības kurss — kopīgs konkurētspējas un dekarbonizācijas ceļvedis” un tam pievienotajā Lētākas enerģijas rīcības plānā Komisija nāca klajā ar konkrētu plānu, ar ko Eiropai atgūt konkurētspēju un nodrošināt ilgtspējīgu labklājību. Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1058⁷, jau atbalsta investīcijas klimata mērķu sasniegšanā, kā noteikts Regulā (ES) 2021/1060. Tomēr dalībvalstīm būtu jāpastiprina centieni, lai nodrošinātu, ka dekarbonizācija ir Eiropas rūpniecības izaugsmes un Eiropas iedzīvotāju labklājības virzītājspēks, cita starpā palielinot atbalstu tīrām tehnoloģijām un pārejai uz tīru enerģiju, investējot energoinfrastruktūras projektos, kas var nodrošināt patiesu enerģētikas savienību un atbalstīt ražošanas procesu un produktu dekarbonizāciju.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

- (6) Ņemot vērā iepriekš nepieredzēto ģeopolitisko nestabilitāti un to, ka Savienībai ir jānodrošina sava aizsardzība **un civilā sagatavotība**, kohēzijas politikas finansējums būtu ātri jāmobilizē, lai tieši atbalstītu investīcijas aizsardzības spējās **un civilajā drošībā**. Tāpēc ir jānosaka jauni konkrēti mērķi atbalstam no ERAF un Kohēzijas fonda, lai finansētu rūpnieciskās spējas aizsardzības nozarē un nodrošinātu investīcijas noturīgā aizsardzības vai divējāda lietojuma infrastruktūrā, **arī lai** veicinātu militāro mobilitāti **un palielinātu civilo sagatavotību, tostarp kibernetisko drošību un civilo drošību, kas ne vienmēr ir saistītas ar mobilitāti**, saskaņā ar minēto fondu darbības jomu **un principu “nenodarīt būtisku kaitējumu” un sadarbībā ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Turklāt vajadzētu būt iespējai atbalstīt civilo sagatavotību kā daļu no teritoriālās un vietējās attīstības stratēģijām**. Rūpnieciskajām spējām aizsardzības spēju veicināšanai vajadzētu būt saistītām ar aizsardzības ražojumu un citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu, kā definēts Padomes Regulā (ES) 2025/1106⁸, tehnoloģisko izstrādi un ražošanu, jo īpaši tādu ražojumu, kas norādīti minētās regulas 1. pantā.

⁸ Padomes Regula (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu “Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju” (SAFE) (OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

Dalībvalstis tiek mudinātas izmantot pašreizējā tiesiskajā regulējumā paredzēto iespēju brīvprātīgi pārvietot tām dalītā pārvaldībā piešķirtos resursus uz tieši pārvaldītām programmām ar aizsardzības un drošības mērķiem. Šajā kontekstā pārvietojumi uz militārās mobilitātes finansējumu Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentā (EISI) nodrošinātu koordinētu intervenci militārās mobilitātes koridoros, ***kas minēti*** Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisijas 2025. gada 19. marta Kopīgajā Baltajā grāmatā par Eiropas aizsardzības gatavību 2030. ***Atbalstot šādas investīcijas, dalībvalstīm attiecīgā gadījumā jāņem vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/697⁹ 9. pantā noteiktie atbilstības kritēriji, Regulas (ES) 2025/1106 16. pantā izklāstītie attiecināmības noteikumi vai attiecīgie Eiropas aizsardzības rūpniecības programmu noteikumi. Prioritāte būtu jāpiešķir investīcijām divējāda lietojuma infrastruktūrā un spējās.***

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

- (7) *Īpaša uzmanība un ārkārtas atbalsts būtu jāpiešķir Savienības austrumu pierobežas reģioniem, kas robežojas ar Krieviju, Baltkrieviju un Ukrainu, ņemot vērā to unikālās drošības problēmas un ģeopolitisko nozīmi. Minētie reģioni ir īpaši pakļauti ārējiem draudiem, tostarp hibrīduzbrukumiem. Vietējo aizsardzības spēju un kopienas noturības stiprināšana minētajos reģionos ir būtiska ne tikai tāpēc, lai atturētu no iespējamās agresijas un aizsargātu Eiropas drošību, bet arī lai atbalstītu reģionālo attīstību, veicinātu sociālo kohēziju, radītu darbvietas un uzlabotu dzīves apstākļus.*
- (8) *Piešķirot un izmantojot kohēzijas politikas līdzekļus, kas paredzēti ar aizsardzību saistītiem mērķiem, dalībvalstīm būtu jāpiešķir prioritāte projektiem, kas veicina nodarbinātību, prasmju attīstību un rūpniecības dažādošanu reģionālā līmenī. Īpašs uzsvars būtu jāliek uz atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un reģionālajiem klasteriem, kas darbojas divējāda lietojuma tehnoloģiju, kibernetikas un mākslīgā intelekta jomā, nodrošinot, ka šādas investīcijas kalpo Savienības stratēģiskajām interesēm un ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas mērķim.*

- (9) *Investīcijas transporta tīklu modernizācijā ar mērķi tos pielāgot militārajām prasībām, arī sniedz būtiskus ieguvumus attiecībā uz civilo mobilitāti, ekonomisko savienotību un spējām reaģēt krīzes situācijās Savienībā. Šādas investīcijas uzlabo pārrobežu infrastruktūru, mazina sastrēgumvietas, uzlabo sagatavoību un veicina reģionu un kritisko piegādes ķēžu noturību. Turklāt transporta mezgli, kas nodrošina palīdzības dienestu ātru reaģēšanu un pirmās nepieciešamības preču ātru izplatīšanu, būtiski veicina svarīgu funkciju nepārtrauktību un valsts drošību.*
- (10) Turklāt, lai ātri iepludinātu likviditāti visneatliekamāko vajadzību nodrošināšanai attiecībā uz investīcijām uzlabotās aizsardzības spējās **un infrastruktūrā, jo īpaši dodot priekšroku spēju un infrastruktūras divējādam lietojumam, un civilajā sagatavoībā**, būtu jāpiedāvā papildu finansēšanas iespējas. Konkrētāk, ir jāparedz vienreizējs papildu priekšfinansējums **20 %** apmērā no summām, kas plānotas **šādām** konkrētām **■** prioritātēm saskaņā ar attiecīgajiem ERAF un Kohēzijas fonda politikas mērķiem, un iespēja piemērot **augstāku** Savienības līdzfinansējuma likmi **■**.

- (11) ERAF un Kohēzijas fonds to attiecīgajā darbības jomā jau var atbalstīt investīcijas, kuras palīdz sasniegt mērķus, kas noteikti Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformai (*STEP*), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/795¹⁰, kura tiecas stiprināt Eiropas vadošo lomu tehnoloģiju jomā. Lai vēl vairāk stimulētu ERAF un Kohēzijas fonda investīcijas minētajās kritiski svarīgajās jomās, būtu jāatceļ ierobežojums attiecībā uz ERAF un Kohēzijas fonda kopējo ieguldījumu minētajās prioritātēs un jāpagarina iespēja dalībvalstīm saņemt lielāku priekšfinansējumu saistītiem programmu grozījumiem.
- Prioritātēm, kas atbalsta investīcijas, kuras veicina STEP mērķu sasniegšanu saskaņā ar programmas grozījuma pieprasījumu, kas iesniegts Komisijai līdz 2025. gada 31. martam, ir jāsaņem vienreizējs ārkārtas priekšfinansējums, kas piemērojams programmas grozījuma pieprasījuma iesniegšanas brīdī.*** Turklāt iespējas finansēt produktīvas investīcijas, kas veicina *STEP* mērķu sasniegšanu uzņēmumos, kas nav MVU, būtu jāpiemēro visām ***dalībvalstīm un reģioniem, kuru vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES-27 vidējo rādītāju, tomēr vienlaikus saglabājot uzsvāru uz MVU.***

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (STEP) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

Šādām investīcijām vajadzētu būt iespējamām arī reģionos, kur tās veicina rūpniecības pielāgošanos saistībā ar digitālo pārkārtošanos, tostarp digitālās spējas mākoņdatošanas, MI un superdatošanas jomā, un ražošanas procesu un produktu dekarbonizāciju un apritīgumu, piemēram, autobūves nozarē vai energoietilpīgās nozarēs. Turklāt iespēja, ka ar investīcijām, kas veicina *STEP* mērķu sasniegšanu, var finansēt produktīvas investīcijas uzņēmumos, kuri nav MVU, no Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF), kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1056¹¹, būtu jāattiecina uz visām investīcijām, ***vienlaikus saglabājot uzsvaru uz MVU, ja šādas investīcijas ir vajadzīgas cita starpā taisnīgas pārkārtošanās plāna īstenošanai un darbvietu radīšanai.***

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).

- (12) Lai uzlabotu enerģētisko drošību, paātrinātu enerģētikas pārkārtošanu un tīru mobilitāti, investīcijas *STEP* un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2023/1804¹² paredzēto Alternatīvo degvielu infrastruktūras mehānisma būtu jāpapildina ar jaunu konkrētu mērķi ERAF un Kohēzijas fondam saskaņā ar 2. politikas mērķi, kas ir veicināt enerģijas starpsavienotājus un saistīto pārvades, **sadales, uzkrāšanas un atbalsta** infrastruktūru, **kā arī aizsargāt un saglabāt šādu infrastruktūru un veicināt** uzlādes infrastruktūras izvēršanu. **“Atbalsta energoinfrastruktūra” attiecas uz visiem objektiem, iekārtām un sistēmām, kas atbalsta dalībvalstu pārvades sistēmu savstarpēju savienošānu, nodrošinot enerģijas ražošanu, pārvadi, sadali un uzkrāšanu.** Lai paātrinātu investīcijas minētajās jomās, prioritātēm, kas paredzētas minētajam konkrētajam mērķim, būtu jāsaņem vienreizējs papildu priekšfinansējums **20 % apmērā** no summām, kuras plānotas saskaņā ar minētajām prioritātēm, un iespēja piemērot **augstāku** Savienības līdzfinansējuma likmi **■** . No vadošajām iestādēm tiek sagaidīts, ka attiecīgā gadījumā tās cenšas piesaistīt maksimālo privātā finansējuma summu. Minētie pastiprinātie investīciju centieni ļaus energoietilpīgām nozarēm piekļūt stabilākiem un daudzveidīgākiem enerģijas avotiem mazāk sadrumstalotā iekšējā enerģijas tirgū un tādējādi veicinās to ilgtspēju un konkurētspēju. Turklāt ERAF atbalsta paplašināšana dekarbonizācijas projektiem ļauj energoietilpīgām nozarēm par prioritāti noteikt lielas ietekmes inovācijas, kas atbilst Savienības klimata mērķiem.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1804 (2023. gada 13. septembris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu un ar ko atceļ Direktīvu 2014/94/ES (OV L 234, 22.9.2023., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj>).

- (13) Svarīgi projekti visas Eiropas interesēs (*IPCEI*), proti, projekti, kas atbalsta un veicina liela mēroga pārrobežu projektus, kuri tiek uzskatīti par būtiskiem Savienības ekonomikas izaugsmei, inovācijai un konkurētspējai, tiek uzskatīti par saderīgiem ar iekšējo tirgu, ja tie veicina Eiropas mēroga sadarbību inovatīvu tehnoloģiju vai Eiropas mēroga infrastruktūru jomā. Lai palīdzētu paātrināt jaunu *IPCEI* izstrādi un esošo *IPCEI* īstenošanu, visās reģionu kategorijās būtu jāatļauj ERAF atbalsts investīcijām projektos, kas piedalās *IPCEI* un ko Komisija atzinusi par saderīgiem ar iekšējo tirgu, ievērojot LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, un ņemot vērā Komisijas 2021. gada 25. novembra paziņojumu “Kritēriji, pēc kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar mērķi sekmēt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs”. Turklāt darbībām, kas veicina Komisijas apstiprinātus *IPCEI*, būtu jāpiemēro vienkāršotas atlases procedūras.

- (14) Cenas ziņā pieejami **un ilgtspējīgi** mājokļi ir vēl viena problēma, kas ir nonākusi priekšplānā, jo pēdējos gados ir ievērojami palielinājušās cenas un īres maksa. ***Tā jo īpaši skar nelabvēlīgā situācijā esošas grupas un ģimenes ar zemiem un vidējiem ienākumiem, kas saskaras ar vairāk grūtībām piekļūt mājokļiem un aizvien lielāku bezpajumtniecības risku.*** Lai stimulētu dalībvalstis un reģionus divkāršot ERAF un Kohēzijas fonda investīcijas to attiecīgajās darbības jomās cenas ziņā pieejamu **un ilgtspējīgu** mājokļu, arī sociālo mājokļu, būvniecībā un renovācijā, saskaņā ar dažādiem politikas mērķiem būtu jānosaka jauni konkrēti mērķi, lai nodrošinātu elastību mājokļu intervenču plānošanā saskaņā ar konkrētām prioritātēm, ***vienlaikus atzīstot, ka cenas pieejamības definīcija var atšķirties atkarībā no katras dalībvalsts apstākļiem.*** Šādām prioritātēm ***būtu jābūt atbilstīgām Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai (ES) 2024/1275¹³ un*** tām būtu jāietver iespēja piemērot ***augstāku*** Savienības līdzfinansējuma likmi **■** un papildu vienreizēju priekšfinansējumu **20 %** apmērā no plānotajām summām, lai mazinātu slogu uz valstu budžetiem ***visās reģionu kategorijās.*** Piemēram, šīs jaunās iespējas būtu pilnvērtīgi jāizmanto investīcijās saskaņā ar iniciatīvas “Jaunais Eiropas “Bauhaus”” ***principiem un vērtībām.*** Saskaņā ar šādām prioritātēm arī izmaksas, kas iemītniekiem rodas, renovācijas laikā uz laiku īrējot alternatīvu dzīvesvietu, var būt tiesīgas saņemt atbalstu **■**. Šajā kontekstā ir arī lietderīgi precizēt TPF atbalstu.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1275 (2024. gada 24. aprīlis) par ēku energosniegumu (OV L, 2024/1275, 8.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>).

- (15) Ūdenim ir būtiska nozīme kā resursam pārtikas, enerģētikas un ekonomikas sistēmu drošībā. Tam kā resursam ir arī būtisks klimatnoturības nodrošināšanas aspekts. Ņemot vērā problēmas, ko rada klimata pārmaiņu ietekme uz ūdens resursiem, būtu jāveicina turpmākas investīcijas ūdensapgādes noturībā. Steidzami būtu jāuzlabo ūdens un jūras aizsardzības tiesību aktu īstenošana, jāpaaugstina ūdensefektivitāte, jānovērš ūdens trūkums un jāvirzās uz ūdensapgādes noturību Eiropā. Lai to īstenotu, ir vajadzīgas būtiskas investīcijas, *tostarp ūdens atkalizmantošanā ar lauksaimniecību nesaistītiem mērķiem, zilajā biotehnoloģijā, infrastruktūrā lielas ūdens resursu noslodzes un sausuma novēršanai, dabā balstītu risinājumu ieviešanā, saldūdens ekosistēmu ekoloģiskajā atjaunošanā un notekūdeņu attīrīšanas uzlabošanā. Tādu reģionu iedzīvotājiem, kurus īpaši skāris ūdens trūkums, atsāļošana, ja to veic ilgtspējīgi, kā minēts Komisijas 2025. gada 4. jūnija paziņojumā “Eiropas ūdensapgādes noturības stratēģija”, var būt svarīga, lai nodrošinātu drošu piekļuvi ūdenim, un tāpēc tai vajadzētu būt tiesīgai saņemt atbalstu.* Tāpēc ir lietderīgi 2. politikas mērķa ■ konkrētajā mērķī iekļaut atsauci uz drošu piekļuvi ūdenim, ūdens resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, tostarp integrētu ūdens resursu apsaimniekošanu, un ūdensapgādes noturību, lai nodrošinātu proaktīvu, uz risku balstītu pārvaldību un labāku sagatavotību. Šim konkrētajam mērķim noteiktajām *jaunajām* konkrētajām prioritātēm būtu jāsaņem arī vienreizējs papildu priekšfinansējums **20 %** apmērā no plānotajām summām un iespēja piemērot *augstāku* līdzfinansējuma likmi ■, lai stimulētu kritiski svarīgas investīcijas minētajā jomā.

Vajadzētu būt iespējai sniegt *TPF atbalstu ar ūdeni saistītām investīcijām, ja šādas investīcijas novērš akūti lielu ūdens resursu noslodzi, uzlabo klimatnoturību un atbalsta pārkārtošanos uz ilgtspējīgu un diversificētu vietējo ekonomiku, pat ja tās nav tieši saistītas ar zemes atjaunošanas projektiem.* ■

- (16) Lai dalībvalstis vidusposma pārskatīšanas kontekstā varētu veikt jēgpilnu pārplānošanu un koncentrēt resursus uz šīm jaunajām Savienības stratēģiskajām prioritātēm, būtu jāatceļ papildu ierobežojumi. Attiecībā uz tematiskās koncentrācijas prasībām ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm — *neatkarīgi no tā, vai dalībvalstis ievēro tematisko koncentrāciju valsts līmenī vai reģiona kategorijas līmenī* — summas, kas plānotas jaunām stratēģiskajām prioritātēm, arī tām, kas veicina *STEP* mērķu sasniegšanu, ieskaitīt summās, kuras vajadzīgas, lai nodrošinātu atbilstību tematiskās koncentrācijas prasībām. Elastīgums attiecībā uz tematiskās koncentrācijas prasībām būtu jāpapildina ar zināmu elastīgumu attiecībā uz ERAF un Kohēzijas fonda attiecīgās klimata iemaksas aprēķināšanu, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 6. pantu, vienlaikus ievērojot minētā panta vispārējās prasības. Turklāt ■ dalībvalstīm būtu arī jādod iespēja ieguldīt ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļus ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523¹⁴ izveidotā fonda *InvestEU* dalībvalstu nodalījumā, lai tos izmantotu ar programmā *InvestEU* paredzamā finanšu instrumenta starpniecību.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

Visbeidzot, lai vidusposma pārskatīšanas kontekstā varētu visaptveroši pārplānot jaunās stratēģiskās prioritātes, dalībvalstīm būtu jāpiešķir papildu laiks, kas vajadzīgs, lai papildinātu vidusposma pārskatīšanas rezultātu novērtējumu un saistīto programmu grozījumu iesniegšanu. Pārplānošanai paredzētais papildu laiks būtu jāpiemēro arī TPF līdzekļiem, ja tie ir iekļauti programmā kopā ar ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļiem, *vai* ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1057¹⁵ izveidotā ***Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+)*** līdzekļiem. ***Eiropas teritoriālās sadarbības mērķa (Interreg) programmu grozījumus iesniedz saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1059¹⁶ 19. pantu.***

-
- ¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1057 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).
- ¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1059 (2021. gada 24. jūnijs) par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (*Interreg*), kas saņem atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un ārējās finansēšanas instrumentiem (OV L 231, 30.6.2021., 94. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj>).

- (17) Lai paātrinātu kohēzijas politikas programmu īstenošanu kopumā un nodrošinātu galvenajām īstenojamajām investīcijām nepieciešamo likviditāti, būtu jāizmaksā vienreizējs papildu priekšfinansējums ERAF un Kohēzijas fondam gan mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”, gan *Interreg* programmām, ja pārplānošana attiecas uz būtisku kopējās programmas daļu. Priekšfinansējuma procentuālā daļa būtu vēl vairāk jāpalielina konkrētām programmām saskaņā ar mērķi “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”, kas aptver vienu vai vairākus NUTS 2. līmeņa reģionus, kuri robežojas ar Krieviju, Baltkrieviju vai Ukrainu, ņemot vērā Krievijas agresijas kara pret Ukrainu negatīvo ietekmi uz minētajiem reģioniem. Lai sekmētu to, ka saistībā ar vidusposma pārskatīšanu līdzekļi tiek pārplānoti galveno prioritāšu virzienā, vienreizējam papildu priekšfinansējumam vajadzētu būt pieejamam tikai tad, ja šajā kontekstā ir sasniegta noteikta robežvērtība finanšu līdzekļu pārdalei konkrētām svarīgām prioritātēm.

- (18) Lai ņemtu vērā laiku, kas vajadzīgs, lai saistībā ar vidusposma pārskatīšanu pārorientētu investīcijas un ļautu pēc iespējas labāk izmantot pieejamos resursus, būtu jāpielāgo izdevumu attiecināmības galīgais datums un saistību atcelšanas noteikumi programmām, kurās saistībā ar vidusposma pārskatīšanu veic resursu pārdali stratēģiskām prioritātēm. Ņemot vērā Krievijas agresijas kara pret Ukrainu negatīvo ietekmi uz tiem NUTS 2. līmeņa reģioniem, kuri robežojas ar Krieviju, Baltkrieviju vai Ukrainu, vajadzētu būt arī iespējai piemērot *augstāku* līdzfinansējuma likmi ■ prioritātēm mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” programmās, kas aptver vienu vai vairākus šādus reģionus, *pienācīgi ievērojot to, ka programmas ir jāslēdz noteiktajā termiņā, laikus ir jāsāk jaunas programmas un pilnā mērā jāapgūst programmas finansējums.*
- (19) Vidusposma pārskatīšana būtu jāizmanto arī tam, lai stiprinātu pilsētu *un funkcionālu pilsētvides teritoriju* izšķirošo nozīmi daudzu Savienības mērķu sasniegšanā, dodot dalībvalstīm iespēju, *cieši sadarbojoties ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām un paturot prātā reģionālās īpatnības un kohēzijas politikas darbības jomu*, pārdalīt finanšu līdzekļus no ERAF Regulas (ES) 2021/1058 12. pantā minētās Eiropas pilsētiniiciatīvas stiprināšanai. Turklāt, lai veicinātu Eiropas pilsētiniiciatīvā apzināto galveno inovatīvo darbību ieviešanu, šādām darbībām būtu jāpiemēro vienkāršota atlases procedūra atbalstam saskaņā ar kohēzijas politikas programmām. Lai uzlabotu līdzekļu izmantošanas elastību, būtu arī jānodrošina iespēja dalībvalstīm ERAF līdzekļus no savām mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” programmām pārdalīt Regulas (ES) 2021/1058 13. pantā minētajam instrumentam “Starpreģionālās investīcijas inovācijā”.

- (20) Lai vienkāršotu īstenošanu un paātrinātu investīcijas, ir lietderīgi veikt mērķorientētas papildu izmaiņas tiesiskajā regulējumā, kas reglamentē TPF izmantošanu. Konkrētāk, iespēja izmantot vienkāršotu atlases procedūru darbībām, kurām piešķirts izcilības zīmogs, būtu jāattiecina arī uz TPF. Turklāt būtu jāatceļ ierobežojumi mērķrādītāju pārskatīšanai, lai nodrošinātu nepieciešamo elastību saistībā ar mainīgajiem īstenošanas apstākļiem.
- (21) ***Lai palīdzētu dalībvalstīm ātri un pareizi pārplānot līdzekļus, Komisijai savlaicīgi būtu jāsniedz skaidri tehniskie precizējumi un atbalsts vadošajām iestādēm, tostarp izmantojot strukturētu sistēmu, atbildot uz tehniskiem, juridiskiem un procedūras jautājumiem, jo īpaši attiecībā uz pasākumiem, kas ieviesti ar šo regulu.***
- (22) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, pārorientēt investīcijas uz kritiski svarīgām prioritātēm vidusposma pārskatīšanas kontekstā un vienkāršot un paātrināt politikas īstenošanu, grozot Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

- (23) Tāpēc Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 būtu attiecīgi jāgroza.
- (24) Ņemot vērā steidzamo vajadzību nodrošināt būtiskas investīcijas, jo īpaši aizsardzības spējās saistībā ar nekavējoties risināmām ģeopolitiskām problēmām, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants
Grozījumi Regulā (ES) 2021/1058

Regulu (ES) 2021/1058 groza šādi:

1) regulas 3. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu groza šādi:

i) punkta a) apakšpunktam pievieno šādu punktu:

“vii) uzlabojot rūpnieciskās spējas, lai veicinātu **■** aizsardzības spējas,
prioritāti piešķirot divējāda lietojuma spējām.;

ii) punkta b) apakšpunktu groza šādi:

1) apakšpunkta v) punktu aizstāj ar šādu:

“v) veicinot drošu piekļuvi ūdenim, ūdens resursu ilgtspējīgu
apsaimniekošanu, ***tostarp integrētu ūdens resursu
apsaimniekošanu,*** un ūdensapgādes noturību;

2) pievieno šādus punktus:

“xi) veicinot piekļuvi cenas ziņā pieejamiem ***un ilgtspējīgiem***
mājokļiem **■** ;

xii) veicinot enerģijas starpsavienotājus un saistīto pārvades,
sadales, uzkrāšanas un atbalsta infrastruktūru, ***kā arī***
kritiskās energoinfrastruktūras aizsardzību un uzlādes
infrastruktūras ieviešanu.”;

iii) punkta c) apakšpunktam pievieno šādu punktu:

“iii) attīstot noturīgu aizsardzības ■ infrastruktūru, **prioritāti piešķirot divējāda lietojuma infrastruktūrai, tostarp** nolūkā veicināt militāro mobilitāti Savienībā, **kā arī uzlabojot civilo sagatavotību.**”;

iv) punkta d) apakšpunktam pievieno šādu punktu:

“vii) veicinot piekļuvi cenas ziņā pieejamiem **un ilgtspējīgiem** mājokļiem ■.”;

v) punkta e) apakšpunkta pirmajai daļai pievieno šādus punktus:

“iii) veicinot integrētu teritoriālo attīstību, šajā nolūkā nodrošinot piekļuvi cenas ziņā pieejamiem **un ilgtspējīgiem** mājokļiem ■ visu veidu teritorijās;

iv) nodrošinot civilo sagatavotību visu veidu teritorijās.”;

vi) pievieno šādu daļu:

“Darbības, ko atbalsta saskaņā ar pirmās daļas c) apakšpunkta iii) punktā noteikto konkrēto mērķi, ***proti, veicināt militāro mobilitāti***, attiecīgā gadījumā ***galvenokārt*** pievēršas vienam vai vairākiem no četriem prioritārajiem militārās mobilitātes koridoriem, kurus dalībvalstis noteikušas II pielikumā Militārajām prasībām attiecībā uz militāro mobilitāti ES un ārpus tās, kuras Padome pieņēma 2025. gada 18. martā. Atbalstītās darbības, kuras ir daļa no minētajiem koridoriem, atbilst tajos īstenošanas aktos noteiktajām infrastruktūras prasībām, kuru pamatā ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1153* 12. panta 2. punkts.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1153 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu un atceļ Regulas (ES) Nr. 1316/2013 un (ES) Nr. 283/2014 (OV L 249, 14.7.2021., 38. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj>).”;

- b) panta 1.a punkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādām:

“Līdzekļus 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) punktā un b) apakšpunkta ix) punktā minētajam konkrētajam mērķim plāno, ņemot vērā konkrētās prioritātes, kas atbilst attiecīgajam politikas mērķim.

Ja programmas grozījums ir iesniegts Komisijai līdz 2025. gada 31. decembrim, Komisija par šādām konkrētām prioritātēm maksā **20 %** no piešķiruma, kā izklāstīts lēmumā par programmas grozījuma apstiprināšanu, kā vienreizēju ārkārtas priekšfinansējumu papildus programmas ikgadējam priekšfinansējumam, kas paredzēts Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 1. un 2. punktā vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1059* 51. panta 2., 3. un 4. punktā ***Ja šādas konkrētās prioritātes ir iekļautas programmas grozījumā, kas Komisijai iesniegts līdz 2025. gada 31. martam, Komisija izmaksā vienreizēju ārkārtas priekšfinansējumu 30 % apmērā no piešķiruma minētajām prioritātēm, kā izklāstīts lēmumā par programmas grozījuma apstiprināšanu. Minēto vienreizējo ārkārtas priekšfinansējumu izmaksā 60 dienu laikā pēc tam, kad pieņemts Komisijas lēmums par programmas grozījuma apstiprināšanu.***

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1059 (2021. gada 24. jūnijs) par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi (*Interreg*), kas saņem atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un ārējās finansēšanas instrumentiem (OV L 231, 30.6.2021., 94. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj>).”;

c) iekļauj šādu punktu:

“1.c Līdzekļus 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vii) punktā, b) apakšpunkta v), xi) un xii) punktā, c) apakšpunkta iii) punktā, d) apakšpunkta vii) punktā un e) apakšpunkta iii) un *iv*) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem plāno, ņemot vērā konkrētās prioritātes, kas atbilst attiecīgajam politikas mērķim.

Ja programmas grozījums ir iesniegts Komisijai līdz 2025. gada

31. decembrim, Komisija par šādām konkrētām prioritātēm maksā **20 %** no piešķiruma, kā norādīts lēmumā par programmas grozījuma apstiprināšanu, kā vienreizēju ārkārtas priekšfinansējumu papildus programmas ikgadējam priekšfinansējumam, kas paredzēts Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 1. un 2. punktā ***un Regulas (ES) 2021/1059 51. panta 2., 3. un 4. punktā.***

Vienreizējo ārkārtas priekšfinansējumu izmaksā 60 dienu laikā pēc tam, kad pieņemts Komisijas lēmums par programmas grozījuma apstiprināšanu.

Ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 5. punktu, summu, kas izmaksāta kā vienreizējs ārkārtas priekšfinansējums, dzēš no Komisijas kontiem ne vēlāk kā pēdējā grāmatvedības gadā.

Ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 90. panta 6. punktu, visus šāda vienreizējā ārkārtas priekšfinansējuma radītos procentus izmanto attiecīgajai programmai tādā pašā veidā kā ERAF *vai Kohēzijas fondu* un iekļauj pēdējā grāmatvedības gada pārskatos.

Ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 97. panta 1. punktu, šādu vienreizējo ārkārtas priekšfinansējumu neaptur.

Ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 105. panta 1. punktu, priekšfinansējumā, kas jāņem vērā, atceļot saistību summas, ietver jebkuru izmaksāto vienreizējo ārkārtas priekšfinansējumu.

Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 **112. panta 3. un 4. punkta**, maksimālo līdzfinansējuma likmi konkrētām prioritātēm, kas noteiktas šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vii) punktā, b) apakšpunkta v), xi) un xii) punktā, c) apakšpunkta iii) punktā, d) apakšpunkta vii) punktā un e) apakšpunkta iii) un **iv)** punktā minēto konkrēto mērķu atbalstīšanai, ***palielina par 10 procentpunktiem virs piemērojamās līdzfinansējuma likmes, nepārsniedzot 100 %.***”;

d) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. No Kohēzijas fonda atbalsta PM Nr. 2 un PM Nr. 3., ietverot šā panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta x), xi) un xii) punktā un c) apakšpunkta iii) punktā noteiktos konkrētos mērķus, ciktāl šāds atbalsts atbilst 6. un 7. pantā noteiktajam atbalsta tvērumam.”;

e) pievieno šādu punktu:

“5. *Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 49. panta 3. punkta, par darbībām, ko atbalsta saskaņā ar konkrētiem mērķiem, kas minēti šā panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vii) punktā un c) apakšpunkta iii) punktā, attiecīgajai dalībvalstij netiek prasīts dots saistībā ar minētajām darbībām darīt publiski pieejamus, ja, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 69. panta 5. punktu, šāda datu izpaušana nav atļauta drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ. Šajā nolūkā dalībvalstis informē Komisiju, pirms attiecīgā darbība atlasīta atbalsta saņemšanai. Šī daļa neskar Komisijas un Eiropas Revīzijas palātas tiesības piekļūt informācijai, kas vajadzīga, lai pildītu ar verificāciju un revīzijām saistītās funkcijas, un Eiropas Parlamenta pienākumu īstenot politisko kontroli, ievērojot LES 14. pantu, un uzraudzīt Savienības budžeta izpildi, ievērojot LESD 319. pantu.*

Atbalsta saņēmējiem nepiemēro Regulas (ES) 2021/1060 50. panta 1. punkta c), d) un e) apakšpunkta prasības attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar konkrētiem mērķiem, kas minēti šā panta 1. punkta a) apakšpunkta vii) punktā un c) apakšpunkta iii) punktā, ja drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ netiek prasīts publiski atspoguļot informāciju par atbalstu vai rīkotajiem komunikācijas pasākumiem vai darbībām, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 69. panta 5. punktu.

Komisija vismaz reizi gadā apkopotā veidā informē Eiropas Parlamentu par to atlasīto darbību skaitu, uz kurām attiecas otrajā daļā paredzētā atkāpe, kā arī par to kopējām izmaksām, pienācīgi ievērojot konfidencialitātes prasības.”;

2) regulas 4. panta 10. punktu aizstāj ar šādu:

“10. Tematiskās koncentrācijas prasības, kas izklāstītas šā panta 6. punktā, ievēro visā plānošanas periodā, tai skaitā, ja ERAF piešķirumus pārvieto starp programmas prioritātēm vai starp programmām, un vidusposma pārskatīšanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 18. pantu. Ja dalībvalsts iesniedz pieprasījumu grozīt programmu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 24. pantu, summas, kas plānotas ■ šīs regulas **3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) punktā un b) apakšpunkta ix) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem un 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vii) punktā, b) apakšpunkta v), xi) punktā un xii) punktā, c) apakšpunkta iii) punktā, d) apakšpunkta vii) punktā un e) apakšpunkta iii) un iv) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem, var ieskaitīt vai nu PM Nr. 1 vai PM Nr. 2 vajadzīgajās summās, vai sadalīt starp abiem minētajiem.**

Ja dalībvalsts reģionu kategorijas līmenī izpilda tematiskās koncentrācijas prasības, summas, kas plānotas 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) punktā un b) apakšpunkta ix) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem, kā arī 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vii) punktā, b) apakšpunkta v), xi) un xii) punktā, c) apakšpunkta iii) punktā, d) apakšpunkta vii) punktā un e) apakšpunkta iii) un iv) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem un kas pārsniedz reģiona kategorijas tematiskās koncentrācijas robežvērtības, var pieskaitīt citu reģionu kategoriju tematiskās koncentrācijas robežvērtībām tajā pašā politikas mērķī.

Šo punktu piemēro tikai gadījumos, kad tajā minētajiem konkrētajiem mērķiem paredzētos piešķirumus pārvieto no vairāk attīstītiem reģioniem vai pārejas reģioniem uz mazāk attīstītiem reģioniem un no vairāk attīstītiem reģioniem uz pārejas reģioniem.”;

3) regulas 5. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktu groza šādi:

i) pirmo daļu groza šādi:

1) daļas e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“e) ja tās palīdz sasniegt 3. panta 1. punkta pirmās daļas

a) apakšpunkta vi) punktā noteiktos PM Nr. 1 konkrētos mērķus vai
3. panta 1. punkta b) apakšpunkta ix) punktā noteiktos PM Nr. 2
konkrētos mērķus ***mazāk attīstītos un pārejas reģionos, kā arī
vairāk attīstītos dalībvalstu reģionos, kuru vidējais IKP uz vienu
iedzīvotāju ir mazāks par ES-27 vidējo rādītāju, ko mēra pēc
pirkspējas līmeņa un aprēķina pēc Savienības rādītājiem par
laikposmu no 2015. līdz 2017. gadam, vienlaikus saglabājot
uzsvaru uz MVU;***”;

2) pievieno šādus apakšpunktus:

“f) ja tās sniedz ieguldījumu svarīgā projektā visas Eiropas interesēs,
ko Komisija ir atzinusi par saderīgu ar iekšējo tirgu, ievērojot
LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, un ņemot vērā
Komisijas 2021. gada 25. novembra paziņojumu “Kritēriji, pēc
kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar
mērķi veicināt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs”,
vienlaikus saglabājot uzsvaru uz MVU;

g) ja tās veicina rūpniecības pielāgošanos, kas saistīta ar ražošanas procesu un produktu dekarbonizāciju, ***mazāk attīstītos un pārejas reģionos, kā arī vairāk attīstītos dalībvalstu reģionos, kuru vidējais IKP uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par ES-27 vidējo rādītāju, ko mēra pēc pirktspējas līmeņa un aprēķina pēc Savienības rādītājiem par laikposmu no 2015. līdz 2017. gadam, vienlaikus saglabājot uzsvaru uz MVU.***”;

ii) otro daļu ***aizstāj ar šādu:***

“Pirmās daļas e) un g) apakšpunktu piemēro Interreg programmām, ja programmas ģeogrāfiskajā tvērumā Savienībā ir tikai minētajos apakšpunktos noteikto kategoriju reģioni.”;

b) pievieno šādus punktus:

“10. Papildus Regulas (ES) 2021/1060 14. pantā izklāstītajām iespējām dalībvalstis ar attiecīgo vadošo iestāžu piekrišanu var piešķirt ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļus fonda *InvestEU* dalībvalsts nodalījumam, lai tos izmantotu ar finanšu instrumenta, kas paredzēts programmā *InvestEU*, starpniecību. Uz šādām iemaksām vai nu attiecas Regulas (ES) 2021/1060 14. pantā noteiktās procedūras un tās ieskaita minētajā pantā noteiktajos maksimālajos apjomos, ***vai tās summē ar noteikumu, ka kopējā pārvietojumu summa nepārsniedz 50 miljonus EUR.*** Līdzekļus, ko rada vai kas attiecināmi uz summām, kuras iemaksātas *InvestEU* finanšu instrumentā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 14. pantu, dara pieejamus dalībvalstij saskaņā ar iemaksu nolīgumu un izmanto atbalstam saskaņā ar to pašu mērķi vai mērķiem finanšu instrumentu vai budžeta garantiju veidā.

11. Papildus Regulas (ES) 2021/1060 73. panta 4. punktā izklāstītajām iespējām attiecībā uz projektiem, kas tieši piedalās svarīgā projektā visas Eiropas interesēs, kuru Komisija ir atzinusi par saderīgu ar iekšējo tirgu, ievērojot LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, un ņemot vērā Komisijas 2021. gada 25. novembra paziņojumu “Kritēriji, pēc kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar mērķi veicināt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs”, vadošā iestāde var nolemt atbalstu no ERAF piešķirt tieši ar noteikumu, ka šādas darbības atbilst Regulas (ES) 2021/1060 73. panta 2. punkta a), b) un g) apakšpunktā noteiktajām prasībām. ■

* Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).”;

4) iekļauj šādu pantu:

“7.a pants

Īpaši noteikumi, kas saistīti ar vidusposma pārskatīšanu un ar to saistīto elastīgumu

1. Komisija 2026. gadā kā vienreizēju papildu atbalstu izmaksā **1,5 %** kopējā atbalsta no ERAF, Kohēzijas fonda **un Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF)**, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1056*, ievērojot lēmumu, ar ko apstiprina programmas grozījumu. Minēto vienreizējā priekšfinansējuma procentuālo daļu palielina līdz **9,5 %** mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” programmām, kas aptver vienu vai vairākus NUTS 2. līmeņa reģionus, kuri robežojas ar Krieviju, Baltkrieviju vai Ukrainu, ar noteikumu, ka programma neaptver visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju. Tomēr, ja NUTS 2. līmeņa reģioni, kuri robežojas ar Krieviju, Baltkrieviju vai Ukrainu, ir iekļauti tikai programmās, kas aptver visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju, šādām programmām arī piemēro palielināto procentuālo likmi.

2. Šā panta 1.punktā minēto vienreizējo papildu priekšfinansējumu piemēro tikai tad, ja vidusposma pārskatīšanas kontekstā ir apstiprināta pārdale vismaz **10 %** apmērā no programmas finanšu līdzekļiem vienai vai vairākām konkrētajām prioritātēm, kas noteiktas šīs regulas 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) un vii) punktā, b) apakšpunkta v), ix), xi) un xii) punktā, c) apakšpunkta iii) punktā, d) apakšpunkta vii) punktā un e) apakšpunkta iii) un **iv)** punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem, ar noteikumu, ka programmas grozījuma pieprasījums ir iesniegts Komisijai līdz 2025. gada 31. decembrim (“10 % robežvērtība”).

Minētajā 10 % robežvērtībā ieskaita arī šādus vienā un tajā pašā programmā pārdalītos līdzekļus:

- a) ***vidusposma pārskatīšanas kontekstā pārdalītie līdzekļi no ESF+ uz vienu vai vairākām konkrētajām prioritātēm, kas noteiktas, ievērojot Regulas (ES) 2021/1057 12.a, 12.c un 12.d pantu;***
- b) ***vidusposma pārskatīšanas kontekstā pārdalītie līdzekļi no TPF uz konkrētajām prioritātēm, kas noteiktas tādu investīciju atbalsstīšanai, kuras palīdz sasniegt STEP mērķus, vai kas noteiktas, lai veicinātu piekļuvi cenas ziņā pieejamiem un ilgtspējīgiem mājokļiem, ievērojot Regulu (ES) 2021/1056;***

- c) *programmas grozījumos pirms vidusposma pārskatīšanas apstiprinātos no ERAF vai Kohēzijas fonda pārdalītos līdzekļus konkrētām prioritātēm, kas noteiktas konkrētajiem mērķiem, kuri minēti šīs regulas 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) punktā un b) apakšpunkta ix) punktā, vai no ESF+ pārdalītos līdzekļus konkrētajām prioritātēm, kas noteiktas, ievērojot Regulas (ES) 2021/1057 12.a pantu, vai no TPF pārdalītos līdzekļus konkrētām prioritātēm, kas noteiktas, lai atbalstītu investīcijas, kuras palīdz sasniegt STEP mērķus;*
- d) *programmas grozījumos kopš 2025. gada 1. janvāra apstiprinātos no ERAF vai Kohēzijas fonda pārdalītos līdzekļus prioritātēm, kas noteiktas konkrētajam mērķim, kurš minēts 3. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta v) punktā.*

3. *Aprēķinot summu, kas atbilst 10 % robežvērtībai, netiek ņemti vērā šādi līdzekļi:*
- a) *Eiropas Savienības atveseļošanas instrumenta līdzekļi, kas minēti Regulas (ES) 2021/1056 4. pantā;*
 - b) *tālākiem reģioniem paredzētais papildu finansējums, kā minēts Regulas (ES) 2021/1060 110. panta 1. punkta e) apakšpunktā;*
 - c) *līdzekļi, kas pārdalīti uz vienu vai vairākām konkrētajām prioritātēm, kuras noteiktas, lai atbalstītu reaģēšanu uz dabas katastrofām, ievērojot Regulas (ES) 2021/1057 12.b pantu, vai saistībā ar konkrēto mērķi, kas minēts šīs regulas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta x) punktā.*
4. Aprēķinot summas, par kurām, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 105. pantu, jāatceļ saistības, vienreizējais papildu priekšfinansējums, kas pienākas dalībvalstij un kas izriet no programmas grozījumiem, kuri izdarīti, veicot pārdali šā panta 2. punktā minētajām prioritātēm, skaita kā maksājumus, kas veikti 2025. gadā, ar noteikumu, ka programmas grozījuma pieprasījums ir iesniegts Komisijai līdz 2025. gada 31. decembrim.

5. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 63. panta 2. punkta un 105. panta 2. punkta, izdevumu attiecināmības un saistību atcelšanas galīgais datums ir 2030. gada 31. decembris, ja ir apstiprināti programmas grozījumi, ar kuriem vismaz **10 %** no programmas finanšu līdzekļiem pārdala vienai vai vairākām šā panta **2. punktā minētajām** konkrētajām prioritātēm.
6. *Ja dalībvalstij ir tikai viena programma, kas aptver visu tās teritoriju, un minēto programmu finansē no ERAF, Kohēzijas fonda, ESF+ un TPF, tad 5. punktā minēto atkāpi piemēro, ja vismaz 7 % no programmas finanšu līdzekļiem ir pārdalīti vienai vai vairākām konkrētām prioritātēm, kas noteiktas 2. punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem.*

7. *Attiecībā uz šā panta 5. un 6. punktā minētajām programmām, ja Regulā (ES) 2021/1060 vai kādā no īpašajām fondu regulām ir noteikts galīgais datums snieguma satvara, finanšu pārvaldības, ziņošanas un izvērtēšanas prasību piemērošanai, minēto datumu uzskata par norādi uz to pašu datumu nākamajā gadā. Turklāt, atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 2. panta 29. punkta, šādām programmām pēdējo grāmatvedības gadu uzskata par norādi uz laikposmu no 2030. gada 1. jūlija līdz 2031. gada 30. jūnijam.*
8. Dalībvalstis programmas grozījumu pieprasījumos, kas iesniegti, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 24. pantu, var pieprasīt ERAF līdzekļus, kas plānoti saskaņā ar mērķi “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei”, pārdalīt Eiropas pilsētinitiatīvai un instrumentiem starpreģionālajām investīcijām inovācijā, kuri minēti attiecīgi šīs regulas 12. un 13. pantā. Pārdalītos līdzekļus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā. Šāda pārdale nav pārvietojumi Regulas (ES) 2021/1060 26. panta nozīmē.
9. *Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 40. panta 2. punkta d) apakšpunktu un 8. pantu programmas grozījumu pieprasījumus, kas paredzēti, lai pārdalītu līdzekļus vidusposma pārskatīšanā, iesniedz tikai pēc tam, kad tos apstiprinājusi uzraudzības komiteja. Ja šāda pārdale attiecas uz līdzekļiem, kas plānoti saskaņā ar minētās regulas 28. pantu, to veic pēc apspriešanās ar atbildīgajām vietējām un reģionālajām pašvaldībām, saskaņā ar Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz partnerību.*

10. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 112. panta **3. un 4. punkta**, maksimālo līdzfinansējuma likmi prioritātēm mērķa “Investīcijas nodarbinātībai un izaugsmei” programmās, kas aptver vienu vai vairākus NUTS 2. līmeņa reģionus, kuri robežojas ar Krieviju, Baltkrieviju vai Ukrainu, ***palielina par 10 procentpunktiem virs piemērojamās līdzfinansējuma likmes, nepārsniedzot 100 %***. Augstāku līdzfinansējuma likmi nepiemēro programmām, kas attiecas uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju, izņemot gadījumus, kad minētie NUTS 2. līmeņa reģioni ir iekļauti programmās, kuras attiecas tikai uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju.

Šā punkta pirmajā daļā noteikto atkāpi piemēro tikai tad, ja ir apstiprināta pārdale vismaz **10 %** apmērā no programmas finanšu līdzekļiem vienai vai vairākām konkrētām prioritātēm, kas minētas šā panta **2. punktā**, ar noteikumu, ka programmas grozījuma pieprasījums ir iesniegts Komisijai līdz 2025. gada 31. decembrim.

11. Papildus katras programmas novērtējumam par vidusposma pārskatīšanas rezultātiem, kas jāiesniedz, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 18. panta 2. punktu, dalībvalstis ***līdz 2025. gada 31. decembrim*** var atkārtoti iesniegt ***Komisijai*** papildu novērtējumu, kā arī saistītos programmas grozījumu pieprasījumus, ņemot vērā 3. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta vi) un vii) punktā, b) apakšpunkta v), ix), xi) un xii) punktā, c) apakšpunkta iii) punktā, d) apakšpunkta vii) punktā un e) apakšpunkta iii) un iv) punktā minētos konkrētos mērķus. Piemēro Regulas (ES) 2021/1060 ***24. pantā*** noteiktos termiņus.
12. Ja Kohēzijas fonda ieguldījums klimata jomā, kā minēts Regulas (ES) 2021/1060 6. panta 1. punktā, pārsniedz mērķrādītāju 37 % apmērā no tā kopējā piešķiruma, summu, kas pārsniedz minēto mērķrādītāju, var ņemt vērā, aprēķinot ERAF ieguldījumu klimata jomā, lai sasniegtu mērķrādītāju 30 % apmērā no tā kopējā piešķiruma. Summas, kas pārsniedz ERAF klimata ieguldījuma mērķrādītāju – 30 % no tā kopējā piešķiruma –, var ņemt vērā, aprēķinot Kohēzijas fonda ieguldījumu klimata jomā.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).”;

5) regulas 12. pantam pievieno šādu punktu:

“4. Inovatīvajām darbībām, kuras ir novērtētas uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus saskaņā ar Eiropas pilsētiniiciatīvu, kuras atbilst minētā uzaicinājuma kvalitātes prasību minimumam un kuras budžeta ierobežojumu dēļ nevar finansēt, Komisija var piešķirt izcilības zīmogu.

Izcilības zīmoga vajadzībām Eiropas pilsētiniiciatīva tiek uzskatīta par citu Savienības avotu, kas atšķiras no programmām, kuras tiek īstenotas un sagatavotas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 7. pantu.”;

6) I pielikuma 1. tabulu groza šādi:

a) attiecībā uz 1. politikas mērķi pievieno šādu rindu:

	“vii) Uzlabot rūpnieciskās spējas, lai veicinātu aizsardzības spējas, <i>prioritāti piešķirot divējāda lietojuma spējām;</i>	Visi RKI, kas norādīti attiecībā uz i) vai iii) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem RKI 128 – Atbalstītie uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar divējāda lietojuma un aizsardzības spēju veicināšanu (RearmEU) – uzņēmumi	Visi RKR, kas norādīti attiecībā uz i) vai iii) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem”
--	---	--	--

;

b) attiecībā uz 2. politikas mērķi konkrētā mērķa v) punktu aizstāj ar šādu:

	“v) Veicināt drošu piekļuvi ūdenim, ūdens resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, <i>tostarp integrētu ūdens resursu apsaimniekošanu</i>, un ūdensapgādes noturību	RKI 30 – Publiskās ūdensapgādes sadales sistēmām vajadzīgo jauno vai jaunināto cauruļvadu garums – km RKI 31 – Notekūdeņu savākšanas publiskajam tīklam vajadzīgo jauno vai jaunināto cauruļvadu garums – km RKI 32 – Jauna vai uzlabota notekūdeņu attīrīšanas jauda – cilvēkekvivalents	RKR 41 – Iedzīvotāji, kam ir pieslēgums uzlabotai publiskai ūdensapgādei – personas RKR 42 – Iedzīvotāji, kam ir pieslēgums vismaz sekundārai publisko notekūdeņu attīrīšanai – personas RKR 43 – Ūdens zudumi publiskās ūdensapgādes sadales sistēmās – kubikmetri gadā”
--	---	--	--

;

c) attiecībā uz 2. politikas mērķi pievieno šādas rindas:

		RKI 18 – Cenas ziņā pieejami un ilgtspējīgi mājokļi ar uzlabotu energoefektivitāti – mājokļi RKI 65 – Jaunu vai modernizētu cenas ziņā pieejamu, ilgtspējīgu mājokļu un sociālo mājokļu kapacitāte – personas ■	RKR 26 – Gada primārās enerģijas patēriņš (t. sk.: cenas ziņā pieejami un ilgtspējīgi mājokļi, sabiedriskās ēkas, uzņēmumi, citi) – MWh gadā RKR 29 – Aplēstās siltumnīcefekta gāzu emisijas – tonnas CO₂ ekv. gadā RKR 67 – Jaunu vai modernizētu cenas ziņā pieejamu, ilgtspējīgu mājokļu un sociālo mājokļu lietotāju skaits gadā – lietotāji gadā
	“xi) Veicināt piekļuvi cenas ziņā pieejamiem un ilgtspējīgiem mājokļiem ■		

	xii) Veicināt enerģijas starpsavienotājus un saistīto pārvades, sadales, uzkrāšanas un atbalsta infrastruktūru, kā arī kritiskās energoinfrastruktūras aizsardzību un uzlādes infrastruktūras ieviešanu	RKI 59 – Alternatīvo degvielu infrastruktūra (uzpildes/uzlādes punkti) RKI 131 – Enerģijas pārvades vai sadales tīkla līnijas un starpsavienotāji – jaunizbūvēti vai uzlaboti RKI 105 – Risinājumi elektroenerģijas uzkrāšanai”	
--	---	--	--

;

d) attiecībā uz 3. politikas mērķi pievieno šādu rindu:

	“iii) Attīstīt noturīgu aizsardzības infrastruktūru, prioritāti piešķirot divējāda lietojuma infrastruktūrai, tostarp lai veicinātu militāro mobilitāti Savienībā, kā arī uzlabot civilo sagatavotību;	Visi RKI, kas norādīti attiecībā uz i) vai ii) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem RKI 129 – Militārās mobilitātes prasībām pielāgota infrastruktūra RKI 29 – Izbūvētu vai renovētu daudzfunkcionālu patvertņu kapacitāte (personas)	Visi RKR, kas norādīti attiecībā uz i) vai ii) punktā minētajiem konkrētajiem mērķiem”
--	---	--	---

;

e) attiecībā uz 4. politikas mērķi pievieno šādu rindu:

	“xi) Veicināt piekļuvi cenas ziņā pieejamiem un ilgtspējīgiem mājokļiem ■	RKI 18 – Cenas ziņā pieejami un ilgtspējīgi mājokļi ar uzlabotu energoefektivitāti – mājokļi RKI 65 – Jaunu vai modernizētu sociālo mājokļu, cenas ziņā pieejamu un ilgtspējīgu mājokļu kapacitāte – personas	RKR 26 – Gada primārās enerģijas patēriņš (t. sk.: cenas ziņā pieejami un ilgtspējīgi mājokļi, sabiedriskās ēkas, uzņēmumi, citi) – MWh gadā RKR 29 – Aplēstās siltumnīcefekta gāzu emisijas – tonnas CO₂ ekv. gadā RKR 67 – Jaunu vai modernizētu cenas ziņā pieejamu un ilgtspējīgu mājokļu un sociālo mājokļu lietotāju skaits gadā – lietotāji gadā”
--	---	---	--

;

f) attiecībā uz 5. politikas mērķi pievieno šādu rindu:

	“iii) Veicināt integrētu teritoriālo attīstību, šajā nolūkā nodrošinot piekļuvi cenas ziņā pieejamiem un ilgtspējīgiem mājokļiem ■ visu veidu teritorijās;	RKI 18 – Cenas ziņā pieejami un ilgtspējīgi mājokļi ar uzlabotu energoefektivitāti – mājokļi RKI 65 – Jaunu vai modernizētu cenas ziņā pieejamu, ilgtspējīgu mājokļu un sociālo mājokļu kapacitāte – personas ■	RKR 26 – Gada primārās enerģijas patēriņš (t. sk.: cenas ziņā pieejami un ilgtspējīgi mājokļi, sabiedriskās ēkas, uzņēmumi, citi) – MWh gadā RKR 29 – Aplēstās siltumnīcefekta gāzu emisijas – tonnas CO₂ ekv. gadā RKR 67 – Jaunu vai modernizētu cenas ziņā pieejamu un ilgtspējīgu mājokļu un sociālo mājokļu lietotāju skaits gadā – lietotāji gadā”
--	--	---	--

2. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1056

Regulu (ES) 2021/1056 groza šādi:

1) regulas 8. panta 2. punktu groza šādi:

a) *pirmo daļu groza šādi:*

i) *daļas f) apakšpunktu aizstāj ar šādu:*

“f) investīcijas viedā un ilgtspējīgā vietējā mobilitātē, tostarp vietējās transporta nozares un tās infrastruktūras dekarbonizācijā, kā arī uzlādes infrastruktūras izvēršanā”;

ii) *daļas i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:*

“i) investīcijas degradētu teritoriju atjaunošanā un dekontaminācijā, ūdenī, zemes atjaunošanā, tostarp vajadzības gadījumā zaļajā infrastruktūrā un projektu reorganizācijā, ņemot vērā principu “piesārņotājs maksā”;

iii) pievieno šādus apakšpunktus:

*“p) kas veicina piekļuvi cenas ziņā pieejamiem **un ilgtspējīgiem** mājokļiem ■ ;*

*q) kas **atbalsta elektroenerģijas uzkrāšanas sistēmas, ja tādējādi tiek veicināta reģionālo ekonomiku dekarbonizācija un atjaunīgās enerģijas integrācija tīklā.**”;*

b) *otro daļu svītros;*

c) ceturto daļu aizstāj ar šādu:

“TPF var atbalstīt arī produktīvas investīcijas uzņēmumos, kas nav MVU, vienlaikus saglabājot uzsvaru uz MVU ■. Šādas investīcijas ir tiesīgas pretendēt uz atbalstu tikai tad, ***ja tās vajadzīgas taisnīgas pārkārtošanās teritoriālā plāna īstenošanai, ja to atbalsts ir nepieciešams darbvietu radīšanai noteiktajā teritorijā un*** ja to rezultātā nenotiek pārcelšana, kas definēta Regulas (ES) 2021/1060 2. panta 27. punktā. Lai varētu sniegt šādu atbalstu, taisnīgas pārkārtošanās teritoriālais plāns nav jāpārskata, ja šāda pārskatīšana būtu saistīta tikai ar plašas analīzi. ***Attiecībā uz investīcijām, kas veicina Regulas (ES) 2024/795 2. pantā minēto STEP mērķu sasniegšanu,*** atlases procesā ņem vērā mācekļu vietas un darbvietas, izglītību vai apmācību jaunu prasmju apguvei.”;

d) pievieno šādu daļu:

“Attiecībā uz darbībām, kurām piešķirts izcilības zīmogs, kas definēts Regulas (ES) 2021/1060 2. panta 45. punktā, un projektiem, kas tieši piedalās svarīgā projektā visas Eiropas interesēs, kuru Komisija ir atzinusi par saderīgu ar iekšējo tirgu, ievērojot LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, un ņemot vērā Komisijas 2021. gada 25. novembra paziņojumu “Kritēriji, pēc kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar mērķi veicināt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs”, vadošā iestāde var nolemt atbalstu no TPF piešķirt tieši ar noteikumu, ka šādas darbības atbilst šīs regulas 2. pantā noteiktajām prasībām un palīdz īstenot taisnīgas pārkārtošanās teritoriālos plānus.”; ■

2) regulas 10. pantam pievieno *šādus punktus*:

“5. Ja TPF līdzekļi ir plānoti kā prioritātes programmā, kas ietver arī ERAF, **ESF**+ vai Kohēzijas fonda resursus, papildus katras programmas novērtējumam par vidusposma pārskatīšanas rezultātiem, kas jāiesniedz, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 18. panta 2. punktu, dalībvalstis **līdz 2025. gada 31. decembrim** var atkārtoti iesniegt **Komisijai** papildu novērtējumu, kā arī saistītos programmas grozījumu pieprasījumus, ņemot vērā konkrētos mērķus **un atbalstāmās darbības**, kas ieviesti ar Regulu (ES) .../...⁺. Piemēro Regulas (ES) 2021/1060 **24. pantā** noteiktos termiņus.

Attiecīgā gadījumā šāda programma var saņemt Regulas (ES) 2021/1058 7.a panta 1. punkta pirmajā daļā minēto vienreizējo papildu priekšfinansējumu.

Ja uz šādu programmu attiecas pagarināts termiņš izdevumu attiecināmībai **■**, kā arī saistību atcelšanai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1058 7.a pantu, šādu pagarinājumu piemēro arī TPF resursiem.

⁺ OV: lūgums ievietot šīs grozošās regulas numuru un attiecīgajā zemsvītras piezīmē – regulas numuru, datumu un OV atsauci.

6. *Ja TPF resursi ir plānoti konkrētā programmā, dalībvalstis var noteikt konkrētas prioritātes, lai atbalstītu investīcijas, kas sekmē STEP mērķu sasniegšanu vai veicina piekļuvi cenas ziņā pieejamiem mājokļiem saskaņā ar šīs regulas 8. panta 2. punkta pirmās daļas p) apakšpunktu.*

Ja vismaz 10 % no programmas finanšu resursiem tiek pārdalīti vienai vai vairākām pirmajā daļā minētajām konkrētajām prioritātēm, Komisija 2026. gadā kā vienreizēju ārkārtas priekšfinansējumu izmaksā 1,5 % no kopējā programmai paredzētā TPF atbalsta. Turklāt minētajā 10 % robežvērtībā ieskaita arī līdzekļus, kas pārdalīti konkrētām prioritātēm, kuras noteiktas, lai atbalstītu investīcijas, kas sekmē STEP mērķu sasniegšanu, un ir apstiprinātas programmas grozījumos pirms vidusposma pārskatīšanas. Lai aprēķinātu summu, kas atbilst 10 % no programmas finanšu resursiem, ņņem vērā 4. pantā minētos Eiropas Savienības atvērēšanas instrumenta resursus.

Aprēķinot summas, par kurām, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 105. pantu, jāatceļ saistības, dalībvalstij pienākošos priekšfinansējumu, kas izriet no programmas grozījumiem, kuri izdarīti, veicot pārdali šā punkta pirmajā daļā minētajām prioritātēm, skaita kā maksājumus, kas veikti 2025. gadā, ar noteikumu, ka programmas grozījuma pieprasījums ir iesniegts Komisijai līdz 2025. gada 31. decembrim.

Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 63. panta 2. punkta un 105. panta 2. punkta, izdevumu attiecināmības un saistību atcelšanas galīgais datums ir 2030. gada 31. decembris. Minēto atkāpi piemēro tikai tad, ja ir apstiprināti programmas grozījumi, ar kuriem vismaz 10 % no programmas finanšu resursiem pārdala vienai vai vairākām konkrētajām prioritātēm, kas izklāstītas šā punkta otrajā daļā.

Attiecībā uz šādām programmām, ja Regulā (ES) 2021/1060 ir noteikts galīgais datums snieguma satvara, finanšu pārvaldības, ziņošanas un izvērtēšanas prasību piemērošanai, to uzskata par norādi uz to pašu datumu nākamajā gadā. Turklāt, atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/1060 2. panta 29. punkta, šādām programmām pēdējo grāmatvedības gadu uzskata par norādi uz laikposmu no 2030. gada 1. jūlija līdz 2031. gada 30. jūnijam.

Papildus katras programmas novērtējumam par vidusposma pārskatīšanas rezultātiem, kas jāiesniedz, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 18. panta 2. punktu, dalībvalstis līdz 2025. gada 31. decembrim var atkārtoti iesniegt Komisijai papildu novērtējumu, kā arī saistītos programmas grozījumu pieprasījumus, ņemot vērā atbalstāmās darbības, kas ieviestas ar Regulu (ES) .../...⁺. Piemēro Regulas (ES) 2021/1060 24. pantā noteiktos termiņus.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/... (... gada ...) ... (OV ...).”;

⁺ OV: lūgums ievietot šīs grozošās regulas numuru un attiecīgajā zemsvītras piezīmē – regulas numuru, datumu un OV atsauci.

3) regulas 11. panta 2. punkta *h) un i) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:*

- “h) ja atbalsts tiek sniegts produktīvām investīcijām uzņēmumos, kas nav MVU, atbalstāmo darbību un uzņēmumu indikatīvu sarakstu un pamatojumu šāda atbalsta nepieciešamībai, tostarp, ja tas nepieciešams valsts atbalsta izvērtējuma vajadzībām, izmantojot plašas analīzi, kas parāda, ka, ja investīciju nebūs, paredzamais zaudēto darbvietu skaits pārsniegs paredzamo jauno darbvietu skaitu;*
- i) ja atbalsts tiek sniegts investīcijām nolūkā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko rada Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītās darbības, atbalstāmo darbību sarakstu un pamatojumu, ka tās veicina pārkārtošanos uz klimatneitrālu ekonomiku un samazina siltumnīcefekta gāzu emisijas zemāk par attiecīgajām līmeņatzīmēm, kuras noteiktas bezmaksas kvotu piešķiršanai saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, un ar noteikumu, ka minētās darbības ir vajadzīgas, lai aizsargātu lielu skaitu darbvietu;”;

4) regulas 12. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

- “2. Iznākuma rādītāju atskaites vērtība ir nulle. 2024. gadam noteiktie starpposma mērķrādītāji un 2029. gadam noteiktie galīgie mērķrādītāji ir kumulatīvi.

- 5) *regulas II pielikuma 2.4. punktā tekstu, kas atsaucas uz 11. panta 2. punkta h) apakšpunktu, aizstāj ar šādu:*

“Aizpilda tikai tad, ja atbalsts tiek sniegts produktīvām investīcijām uzņēmumos, kas nav MVU:

– atbalstāmo darbību un uzņēmumu indikatīvs saraksts un par katru no tiem – pamatojums tam, ka šāds atbalsts ir vajadzīgs, tostarp sniedzot – ja tas nepieciešams valsts atbalsta izvērtējumam – plašas analīzi, kas parāda, ka, ja investīciju nebūs, paredzamais zaudēto darbvietu skaits pārsniegs paredzamo jauno darbvietu skaitu

Šo punktu atjaunina vai aizpilda, pārskatot teritoriālos taisnīgas pārkārtošanās plānus, atkarībā no lēmuma par šāda atbalsta sniegšanu.”;

6) *regulas III pielikumam pievieno šādu rindu:*

<i>“RKI 18 – Cenas ziņā pieejami un ilgtspējīgi mājokļi ar uzlabotu energoefektivitāti – mājokļi RKI 65 – Jaunu vai modernizētu cenas ziņā pieejamu, ilgtspējīgu mājokļu un sociālo mājokļu kapacitāte – personas</i>	<i>RKR 26 – Gada primārās enerģijas patēriņš (t. sk.: cenas ziņā pieejami un ilgtspējīgi mājokļi, sabiedriskās ēkas, uzņēmumi, citi) – MWh/gadā RKR29 – Aplēstās siltumnīcefekta gāzu emisijas – tonnas CO₂ ekv. gadā RKR 67 – Jaunu vai modernizētu cenas ziņā pieejamu, ilgtspējīgu mājokļu un sociālo mājokļu lietotāju skaits gadā – lietotāji gadā”</i>
---	---

.

3. pants

Programmas grozījumu un pārvietojumu ierobežojumi

Summām, kas atbilst ar tādiem pasākumiem apturētām saistībām, kuri pieņemti saistībā ar Regulu (ES, Euratom) 2020/2092, un summām, kas pārsniedz elastīguma summu, kura atbilst konkrētajiem mērķiem, par ko Komisija ir sniegusi negatīvu novērtējumu, pamatojoties uz horizontālo veicinošo nosacījumu piemērošanu, ievērojot Regulas (ES) 2021/1060 15. pantu, netiek piemērots programmas grozījums vai pārvietojums, ievērojot šo regulu.

4. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

....,

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētāja

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs / priekšsēdētāja

**Komisijas paziņojums par tiesiskuma ievērošanu saistībā ar Regulas (ES) [2025/...]¹
pieņemšanu**

Komisija uzsver, ka tiesiskuma un pamattiesību ievērošana Eiropas Savienībai ir ārkārtīgi svarīga. Komisija saprot likumdevēju nodomu nodrošināt Savienības budžeta aizsardzību ar grozījumiem Komisijas priekšlikumā. Komisija joprojām ir apņēmības pilna nodrošināt tiesiskuma ievērošanu fondu īstenošanā un izvērtēs visus pieprasījumus grozīt programmu saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulu (KNR), Nosacītības regulu un Vidusposma pārskatīšanas regulas noteikumiem.

¹ OV L ... [numurs, datums, lpp. numurs, ELI].